

Юрій Харабуга

SWO

Система кодів військових звань/рангів

(версія 1.8)

Львів – 2026

Завершено: 5 серпня 2026

Текст доступний на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 ([CC BY-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/))

РЕФЕРАТ

Юрій Харабуга. SWO: система кодів військових звань/рангів (версія 1.8)

Метою даної наукової розробки є створення на базі стандарту STANAG 2116 уніфікованої системи кодів військових звань (рангів) з метою більш ефективного порівнювання військових звань (рангів) різних країн XX та XXI століть. В результаті проведеного аналізу стандартів та інших нормативних документів НАТО, країн НАТО, нормативних документів України, а також інших джерел створено оновлювану версію системи кодів військових звань/рангів SWO для її застосування у різноманітних Інтернет-енциклопедіях. Коди SWO базуються на кодах STANAG 2116, які уточнено типовими характеристиками рангу та доповнено індексами «+» (старший ранг), «-» (молодший ранг) та «++» (додатковий старший ранг).

ABSTRACT

Yurii Kharabuha. SWO: Military Rank/Grade Code System (v. 1.8, in Ukrainian)

The purpose of this scientific development is to create a unified system of military ranks (grades) codes based on the STANAG 2116 in order to more effectively compare military ranks (grades) of different countries of the 20th and 21st centuries. As a result of the analysis of standards and other regulatory documents of NATO, NATO countries, regulatory documents of Ukraine, as well as other sources, a updatable version of the SWO Military Rank/Grade Code System was created for its use in various online encyclopedias. SWO codes are based on STANAG 2116 codes, which are refined with typical rank characteristics and supplemented with the indices "+" (senior rank), "-" (junior rank) and "++" (additional senior rank).

ЗМІСТ

Стандарти та інші нормативні документи	5
Терміни та скорочення	6
Передмова	10
Вступ	11
1 Аналіз існуючих систем кодування рангів	12
1.1 Аналіз систем кодування звань по Веремєєву та Крамнику ...	12
1.2 Аналіз кодів військових рангів НАТО	13
2 Методичні основи системи SWO	16
2.1 Нормативно-довідникова база	16
2.2 Методичні основи для офіцерських кодів	17
2.3 Методичні основи для неофіцерських кодів	18
2.4 Методичні основи для спрощеної системи кодів SWO+	18
2.5 Критерії застосування кодів та індексів	19
Висновки	24
Бібліографія	25
Додаток А (Annex A): Коди SWO для офіцерських рангів	30
Додаток В (Annex B): Коди SWO для неофіцерських рангів	33
Додаток С (Annex C): Коди SWO+ для військових звань/рангів	36
Додаток D (Annex D): Коди SWO+ для поліцейських та інших спеціальних звань	39
Додаток С (Annex C): Ілюстрації до додатків А та В	40

СТАНДАРТИ ТА ІНШІ НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ

Національні нормативні документи: Закон України № 205-IX від 17.10.2019 [1], Укази Президента України № 277 від 21.03.2002 [2], № 166/2020 від 05.05.2020 [3], накази Міноборони № 317 від 07.09.2020 [4], № 398 від 04.11.2020 [5], № 44 від 08.02.2022 [6], № 115 від 28.04.2022 [7], № 414 від 18.07.2023 [8], № 659 від 03.11.2023 [9], № 795 від 02.12.2024 [10], накази МВС № 709 від 25.07.2016 [11], № 367 від 29.04.2020 [12], № 139 від 22.02.2021 [13], наказ Адміністрації Держприкордонслужби № 770 від 28.09.2012 [14], СБП 3-(01, 02,04).58(59) [15], МБП 3-05.58(59) [16]

Стандарти НАТО: ApersP-01 Ed. A v. 3 [17], APP-06 Ed. E v. 1 [18], STANAG 2116 Ed. 6 [19], STANAG 2116 Ed. 5 [20], STANAG 2116 Ed. 4 [21]

Інші нормативні документи НАТО: NATO Non-Commissioned Officer (NCO) Bi-Strategic Command Strategy and NCO Guidelines [22], Bi-SC Directive 040-002 [23]

Нормативні (нормативно-довідкові) документи збройних сил США: ADP 3-90 [24] AR 220-1 [25], AR 600-20 [26], AFI36-2109 [27], AFI36-2113 [28], AFH 1 [29], ATP 3-21.8 [30], MCIP 3-10A.3i [31], OPNAVINST 1306.2G [32], NAVPERS 15665J [33], COMDTINST 1306.1G [34], COMDTINST M1020.6K [35]

Нормативні документи СРСР: Указ Президії Верховної Ради СРСР № 89-XI від 26.04.1984 [36], постанова ЦВК та РНК СРСР від 22.09.1935 [37], постанови Ради Міністрів СРСР №846 від 18.11.1971 [38], №778 від 23.10.1973 [39], №934 від 02.10.1985 [40], Дисциплінарний статут ЗС СРСР [41]

ТЕРМІНИ ТА СКОРОЧЕННЯ

Загальні терміни та скорочення

Військовий ранг (military grade) — рівень у системі військових звань (military rank system), що визначає статус військовослужбовця, у якій звання це конкретна назва цього рангу; у деяких випадках військовим рангом також є спеціальна посада (special position) або група посад (тобто умовний військовий ранг), яка передбачає наявність особливого знаку розрізнення замість знаку розрізнення для відповідного військового звання¹

APersP-01(A)(3) — NATO Standard APersP-01 (Edition A, Version 3)

APP-06(E)(1) — NATO Standard APP-06 (Edition E, Version 1)

Delta — спеціалізований підрозділ Космічних сил США, що складається з кількох ескадрилій та відповідає за конкретні функціональні задачі

Group — підрозділ Повітряних сил США, що складається з кількох ескадрилій та є складовою частиною авіакрила

MAJCOM (Major Command) — головне командування (Повітряні сили США)

NAF (Numbered Air Force) — повітряна армія (Повітряні сили США)

SWO — система кодів рангів військовослужбовців неофіцерського ворентофіцерського та офіцерського складу, де:

- **S** (soldier/seaman/sergeant/starshina) — префікс для солдат/матросів/сержантів/старшин
- **W** (warrant officer) — префікс для ворентофіцерів
- **Of** (officer) — префікс для офіцерів

USMPG (United States Military Pay Grades) — стандартизована система кодів (наприклад, E-1, W-3, O-5,), яка визначає базовий оклад, надбавки та пільги військовослужбовців у всіх видах збройних сил США; ці тарифні розряди (ранги) відповідають військовому званню, але є універсальними,

¹ Теоретично умовним військовим рангом може також вважатися наявність спеціального знаку розрізнення наслідок того, що раніше військовослужбовець обіймав більш високу посаду (див. рис. E.11 і E.12), однак такий підхід може ввести в оману про поточний статус військовослужбовця.

дозволяючи легко порівнювати статус та рівень оплати між різними родами військ, враховуючи звання та вислугу років для розрахунку заробітної плати

Wing — авіакрило; основний тактичний підрозділ у Повітряних силах США, який, як правило, складається зі штабу та чотирьох груп: оперативної, ремонтної, медичної та забезпечення місії

Скорочення для країн та/або їх військових формувань

AL (Albania) — Албанія

AR (Argentina) — Аргентина

BW (Bundeswehr) — Бундесвер (ФРН)

FR (France) — Франція

GB (Great Britain) — Велика Британія

IR (Iran) — Іран

RU (Russian Federation) — Російська Федерація

SU (Soviet Union) — СРСР

UA (Ukraine) — Україна:

- **UA*** — група звань, присвоєння яких більше не здійснюється

US (United States) — США:

- **USA** (US Army) — Армія США
- **USAF** (US Air Force) — Повітряні сили США
- **USCG** (US Coast Guard) — Берегова охорона США
- **USMC** (US Marine Corps) — Корпус морської піхоти США
- **USN** (US Navy) — ВМС США

Скорочення для військових рангів США та Великої Британії

1SG (First Sergeant) — перший сержант (USA)

1SGT (First Sergeant) — перший сержант (USAF)

ACM (Air Chief Marshal) — головний маршал авіації (GB)

ADM-UA — звання адмірал (UA), яке було отримано чинним офіцером ВМС

ЗСУ до 1 жовтня 2020 р.

CCM (Command Chief Master Sergeant) — команд-майстер-сержант (USAF)

CMC (Command Master Chief) — головний майстер чиф (USCG)

CMDCM (Command Master Chief Petty Officer) — головний майстер чиф-петті офіцер (USN)

CMSAF (Chief Master Sergeant of the Air Force) — головний майстер-сержант Повітряних сил США

CMSSF (Chief Master Sergeant of the Space Force) — головний майстер-сержант Космічних сил США

FLTCM (Fleet Master Chief Petty Officer) — майстер чиф-петті офіцер флоту (USN)

FORCM (Force Master Chief Petty Officer) — майстер чиф-петті офіцер сил (USN)

MCPOCG (Master Chief Petty Officer of the Coast Guard) — майстер чиф-петті офіцер Берегової охорони США

MCPON (Master Chief Petty Officer of the Navy) — майстер чиф-петті офіцер ВМС США

MRAF (Marshal of the Royal Air Force) — маршал Королівських повітряних сил (GB)

OC (Officer Candidate) — офіцер-кандидат (USA, USN)

Pv1 (Private E-1) — рядовий з рангом оплати E-1 (USA, USMC)

Pv2 (Private E-2) — рядовий з рангом оплати E-2 (USA)

SEA (Senior Enlisted Advisor to the Chief of the National Guard Bureau) — старший військовий радник голови Бюро Національної гвардії

SEAC (Senior Enlisted Advisor to the Chairman) — старший військовий радник голови Об'єднаного комітету начальників штабів

WOC (Warrant Officer Candidate) — ворентофіцер-кандидат (USA)

Скорочення для інших військових рангів

NCO (non-commissioned officer) — термін, яким у НАТО позначається військовослужбовці сержантсько-старшинського складу; в даній роботі використовується для позначення основного критерію рангу, а саме:

- NCO0 — лідер позаштатного формування або формування, що менше за звичайне найменше штатне формування
- NCO1 — командир найменшого штатного формування
- NCO2 — штатний командир найменшого штатного формування
- NCO3 — наступна за рангом посада для NCO

Pvt (Private) — рядовий; в даній роботі використовується для позначення основного критерію рангу, а саме:

- Pvt0 — рекрут або починаючий солдат
- Pvt1 — навчений солдат
- Pvt2 — добре навчений солдат, що не відповідає критерію NCO0

SEL (senior enlisted leader) — старший військовослужбовець неофіцерського (enlisted) при командирі/штабі/командуванні; в даній роботі додатково використовується для позначення основного критерію рангу, а саме:

- SEL1 — SEL формування, яким командує Of1
- SEL2 — SEL формування, яким командує Of2/Of3
- SEL4 — SEL формування, яким командує Of4
- SEL5 — SEL формування, яким командує Of5
- SEL6 — SEL формування, яким командує Of6
- SEL7 — SEL формування, яким командує Of7/Of8
- SEL9 — SEL виду сил (Of9+)
- SEL10 — SEL збройних сил країни (Of10)

ПЕРЕДМОВА

На початку ХХІ століття українським військовий експертом, автором та керівником веб-сайту «Анатомія арміи» підполковником Юрієм Веремєєвим (рос. *Юрий Веремеев*) спільно з російським військовим експертом Іллею Крамником (рос. *Илья Крамник*) були розроблені системи кодування військових звань на підставі штатних посад для відповідних військових звань [57]. Вказані системи застосовувались на веб-сайті «Анатомія арміи» для порівняння військових звань та рангів різних країн та періодів [56].

Нажаль, смерть Юрія Веремєєва у липні 2018 року не дала завершити вказану роботу з метою усунення різноманітних недоліків вказаних систем. Дана наукова розробка призвана продовжити роботу, розпочату Юрієм Веремєєвим, та запропонувати уніфіковану систему кодів військових звань/рангів з метою більш ефективного порівнювання військових звань/рангів різних країн ХХ та ХХІ століть.

Під час оформлення результатів досліджень автор в цілому дотримувався положень національних стандартів ДСТУ 3008:2015 та ДСТУ 8302:2015, але дозволив собі внести певні творчі корективи, зокрема:

- починаючи з версії 1.8 для оформлення титульного аркушу замість підпису автора використано гравюру ХІХ століття, на якій зображений Доблесний за Істину ([Valiant-for-Truth](#)) — один із персонажів другої частини твору англійського письменника і проповідника Джона Буньяна «Подорож Пілігрима в Небесну Країну»;

- замість української абетки для нумерації додатків використано латинську абетку.

Версії 1.0, 1.1 та 1.2 вийшли у січні 2026 року українською мовою. Вихід версії 1.3, 1.6 та 1.7 відбувся одночасно українською та російською мовами,¹ а

¹ Для версій 1.4 та 1.5 було зроблено виняток і вони вийшли лише українською мовою.

версія 1.8 також має полегшену редакцію англійською.¹ Автор висловлює вдячність [Mochulat](#)² та іншим користувачам [Wikimedia Commons](#) за їх авторські роботи зображень знаків розрізнення, які, починаючи з версії 1.7, використані в даній праці.³

Починаючи з версії 1.8, автор використовує у [Wikimedia Commons](#) наступні сторінки для публікації версій SWO::

- [File:SWO-ukr.pdf](#) — для української версії;⁴
- [File:SWO-ru.pdf](#) — для російської версії;
- [File:SWO-en.pdf](#) — для англійської версії.

¹ Версія 1.8 LE англійською мовою містить титульний лист, реферат, передмову та додаток E з ілюстраціями.

² Автор рисунков [E.1](#), [E.2](#), [E.4](#), [E.5](#), [E.6](#).

³ Рисунок [E.4](#) знаходиться у Wikimedia Commons на правах [CC BY-SA 4.0](#), рисунки [E.1](#), [E.2](#), [E.3](#), [E.5](#), [E.6](#), [E.7](#), [E.8](#), [E.9](#), [E.10](#), [E.13](#), [E.14](#), [E.15](#), [E.16](#) — на правах суспільного надбання. Рисунки E.11 та E.12 створені автором на основі рисунків [E.9](#) та [E.10](#).

⁴ Починаючи з версії 1.8, сторінка [File:SWO-uk.pdf](#) є резервною, а тому може бути видалена з [Wikimedia Commons](#).

ВСТУП

У січні 2021 року наказом Міністра оборони України впроваджено Перелік кодів військових рангів НАТО за стандартом НАТО STANAG 2116 [37]. Впровадженню кодів передувала тривала реформа системи військових звань [1], внаслідок якої крім нових сержантських та старшинських звань з'явилися нові посади для цих звань [4, 12, 13].

Коди кодів військових рангів НАТО за стандартом НАТО STANAG 2116 активно використовуються для порівняння військових звань та є навіть спроба їх використання для порівняння спеціальних звань [61]. Нажаль, відсутність у вільному доступі Переліку кодів військових рангів НАТО за стандартом НАТО STANAG 2116, що було впроваджено наказом Міністра оборони України, приводить до того, що у наукових публікаціях та підручниках наводяться коди для сержантських звань, що не відповідають фактичним [6, 61, 62]. Крім цього, відповідний стандарт НАТО не містить чітких критеріїв за якими присвоюється певний код.

Враховуючи вищенаведене, автор вважає за доцільне розробити на базі STANAG 2116 уніфіковану систему кодів військових звань/рангів з метою більш ефективного порівнювання військових звань/рангів різних країн XX та XXI століть.

1 АНАЛІЗ ІСНУЮЧИХ СИСТЕМ КОДУВАННЯ РАНГІВ

1.1 Аналіз систем кодування звань по Веремєєву та Крамнику

1.1.1 Система кодування звань по Веремєєву має коди від 0 до 18 та орієнтується на посади, де 0 це рекрут, а 18 — Головнокомандувач або почесні звання. У випадку, якщо певній посаді відвідає декілька звань, після цифри наводяться букви, наприклад: 2а — єфрейтор, 2б — оберєфрейтор, 2в — штабс єфрейтор [57].

1.1.2 Система кодування звань по Крамнику має коди від 0 до 17 та орієнтується на посади, де 0 це рекрут, а 17 — Головнокомандувач ВМС/ВМФ. У випадку, якщо певній посаді відвідає декілька звань, після числа також наводяться букви, наприклад: 4а — боцманат, , 4б — боцман [58].

1.1.3 Не зважаючи на очевидні плюси вказаних систем вони мали ряд недоліків, головним з яких було те, що вони були розраховані на радянсько-російську ієрархію військових рангів та майже не враховували традиції інших країн.¹ Крім цього, системи мали певні помилки або неточності:

1.1.3.1 Для американського звання General of the Army вказано код 17 [59], хоча фактично це почесне звання, аналогічне званню Маршал Радянського Союзу (код 18) [60], яке присвоювалось особам вищого командного складу, що особливо відзначилися [37].

1.1.3.2 Хоча за інформацією веб-сайту Пентагону командиром армії є генерал [44], згідно штатного розкладу командуючими 1-й, 3-й та 5-й та 6-й армій є генерал-лейтенанти [63].

1.1.3.3 Згідно радянських енциклопедичних джерел звання головного маршала роду військ відповідало званню Маршал Радянського Союзу [55],

¹ Наприклад, у Британській Армії командиром роти є майор, а капітан — заступник командира роти [51]. У системі кодування звань за Веремєєвим виходило, що британські майори і капітани на один ранг нижче за аналогічні звання в інших арміях, що є нонсенсом: в НАТО, відповідно до STANAG 2116, їх вважають рівними майорам інших армій. Крім цього, подібна система не враховувала радянську практику, коли командир окремого взводу прирівнювався до командира роти, а командир окремої роти — до командира батальйону [41].

оскільки також присвоювалось за видатні заслуги [54], тому як почесне звання повинно мати код 18а замість зазначеного у [60] коду 176.

1.1.4 Вищевказані переваги та недоліки мають бути враховані під час розробки нової системи кодів військових звань та рангів.

1.2 Аналіз кодів військових рангів НАТО

1.2.1 Коди військових рангів НАТО визначаються угодою про стандартизацію STANAG 2116. Починаючи з редакції 6 текст самого стандарту міститься у стандарті APersP-01.

1.2.2 Аналіз діючого стандарту APersP-01 Ed. A та попередніх редакцій STANAG 2116 свідчить про те, що стандарт базується на кодах USMPG, де коди серії W залишено без змін, коди серії E замінено на коди OR, а коди серії модернізовано так, що коди O-1 та O-2 об'єднано у код OF-1, внаслідок чого усі подальші коди OF є меншими на одиницю. У попередніх версіях STANAG 2116 код OF-10 був у військових звань General of the Army (USA), General of the Air Force (USAF) та Fleet Admiral (USN), але починаючи з 7-й редакції STANAG 2116 (стандарт APersP-01 Ed. A) ці звання більше не зазначаються у стандарті.

1.2.3 Угода про стандартизацію STANAG 2116 та стандарт APersP-01 Ed. A не містять чітких критеріїв для присвоєння числових значень кодів: є лише відомості, що OF-1/OF-2 це молодші офіцери, OF-3/OF-4/OF-5 – старші офіцери, OF-6/OF-7/OF-8/OF-9 – вищі офіцери, OF-10 – почесне національне звання (national title). Також зазначено, що для цілей НАТО ранг OR-5 має бути унтер офіцерським, що не заважає окремим країнам мати унтерофіцерські звання для рангів менше за OR-5. Чіткі критерії також відсутні у додатку В до APP-06(E)(1), у якому згадуються коди НАТО згідно STANAG 2116.

1.2.4 Відсутність у стандарті чітких критеріїв для кодів OR приводить до того, що деякі країни у різних редакціях STANAG 2116 мали різні коди для тих саме неофіцерських звань (див. для прикладу таблицю В.2 додатку В). Також у

деяких країн в наслідок великої кількості неофіцерських звань або з інших причин деякі молодші неофіцерські звання лишались без коду OR, наприклад:

1.2.4.1 У STANAG 2116 Ed. 6 не мають коду OR звання Flysoldat (Норвегія) та Szeregowy (Польща).

1.2.4.2 У APersP-01(A)(3) не має коду OR звання Honvéd (Угорщина).

1.2.5 Крім цього, незважаючи на тривале існування, навіть діючий стандарт APersP-01 Ed. A має певні недоліки або неточності, зокрема:

1.2.5.1 Додаток E до APersP-01(A)(3) містить примітки від США, у яких ранг CMDCM зазначено як більш високий порівняно з FLTCM/FORCM, хоча із знаків розрізнення видно, що це молодший ранг, оскільки SEAC/MCPON мають три золотих зірки над орлом, FLTCM/FORCM — дві золотих зірки, CMDCM та більш молодший ранг Master Chief Petty Officer — дві срібних зірки [33].

1.2.5.2 Додаток F до APersP-01(A)(3) містить примітки від США, у яких згадано ранг First Sergeant (OR-9, OR-8, OR-7), але нічого не сказано про ранг Command Chief Master Sergeant (E-9), хоча він зазначений разом з іншими званнями та рангами на веб-сайті Пентагону [45].

1.2.6 Оскільки офіцерські коди STANAG 2116 розраховано виходячи із сучасних систем військових звань у збройних силах країн НАТО, в них не враховано, що:

1.2.6.1 Збройні сили Австро-Угорщини та Німецької імперії не мали звання рівня бригадний генерал, але мали по два генеральських звання між званням генерал-лейтенант та генерал-фельдмаршал.

1.2.6.2 У збройних силах більшості країн Латинської Америки між званнями генерал і генерал-майор зазвичай немає звання генерал-лейтенант; в той же час у збройних силах Аргентини звання генерал-лейтенант це найвище звання, що дорівнює званню адмірал.

1.2.6.3 Збройні сили Аргентини та Ірану крім звання бригадний генерал мають звання старший полковник (AR) та бригадний генерал II рангу (IR).

1.2.7 Враховуючі те, що коди STANAG 2116 дуже популярні для порівняння військових рангів, особливо офіцерських, є доцільним використати їх за основу при створенні уніфікованої системи кодів військових звань (рангів).

2 МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ СИСТЕМИ SWO

2.1 Нормативно-довідкова база

2.1.1. В якості нормативно-довідкової бази для версії 1.6 системи SWO використано нормативні та нормативно-довідникові акти, зазначені у вступній частині [1 – 41], інформацію з офіційних веб-сайтів Пентагону [43 – 45], Армії США [46], ВМС США [47], Берегової охорони США [48, 49], Британської Армії [50, 51], Бундесверу [52], урядового порталу Великої Британії [53], інформації з Радянської військової енциклопедії [54], Великої радянської енциклопедії [55], а також інформації з розділу «Військові звання» веб-сайту «Анатомія армії» [56 – 60] та інших інтернет-джерел [63, 64]. Також було враховано поточну інформацію з української, російської та англійської Вікіпедії щодо частоти присвоєння звань вищих офіцерів та структури офіцерських рангів.

2.2 Методичні основи для офіцерських кодів

2.2.1 Оскільки офіцерські коди SWO мають пряму спадковість від офіцерських кодів STANAG 2116, доцільно присвоїти їм позначення Of як таке, що схоже на позначення OF у STANAG 2116. Разом з тим, оскільки коди Of крім чисел від 0 до 10 мають ще індекси «+» (старший ранг) та «-» (молодший ранг), доцільно не використовувати дефіс між Of та числом. Для випадків, коли індексів «+» та «-» недостатньо, починаючи з версії 1.4 додатково впроваджено індекс «++» (додатковий старший ранг).

2.2.2 Коди SWO для офіцерських рангів наведено у таблиці A.1 додатку A. У таблиці A.1 також враховано ранги, що є нетиповими для більшості країн НАТО або мають інші особливості.

2.2.3 Продовжуючи підхід STANAG 2116 до кодів корабельних звань та рангів, у загальному випадку офіцерські корабельні звання та ранги зазвичай мають такий саме код SWO як відповідні армійські, але можуть відрізнятись індексом (див. таблицю A.2).

2.2.4 Зазвичай, у повітряних силах використовуються армійські звання або звання, що схожі на армійські (Чилі), але ряд країн Співдружності Націй (Велика Британія, Австралія, Індія, Нова Зеландія, Намібія, Пакистан) та Латинської Америки (Аргентина, Бразилія) мають окрему систему офіцерських звань для повітряних сил, в яких звання для молодших та/або старших офіцерів можуть бути схожі на корабельні, а звання вищих офіцерів відмінні від відповідних армійських та корабельних. У загальному випадку офіцерські звання повітряних сил цих країн мають такий саме код SWO як відповідні армійські.

2.2.5 Коди SWO для ворентофіцерських рангів збройних сил США на прикладі Армії США наведено у таблиці А.3 додатку А.

2.3 Методичні основи для неофіцерських кодів

2.3.1 Аналізом неофіцерських рангів армії США встановлено, що за кодом OR-4 закріплено для різних за природою ранги: Sps як найстарший ранг для рядового складу та Cpl як наймолодший ранг для унтерофіцерського складу. Враховуючи, що часом деякі країни НАТО часом фактично використовують формально відсутній код OR-0, автор вважає за доцільним ввести код S0, поділивши код OR-4 на S4 для Cpl та S3 для Sps. Приклади такого поділу наведено у таблиці В.1 додатку В. Також автор вважає за доцільне ввести код S10 для рангів унтерофіцерів, що мають посади SEL для вищих офіцерів.

2.3.2 Критерії, що наведено у таблиці В.1, виведено із штатних посад військовослужбовців збройних сил України та США. Складності виведення точного критерію для унтерофіцерського складу полягає у різних посадах для однокових OR рангів в збройних силах України та США, тому у версіях 1.2, 1.3 ці критерії підлягали уточненню та набули остаточного вигляду у версії 1.4, коли після ретельного аналізу було введено ранг S9++ для SEL формування, яким командує Ofб. Впровадження рангу S9++ зробила систему більш гнучкою та дозволило запропонувати коди рангів SWO для усіх неофіцерських рангів усіх видів збройних сил США (див. таблиці В.2 – В.4).

2.3.3 Пояснення та уточнення критеріїв кодів SWO для неофіцерських рангів наведено у п. 2.5.3.

2.4 Методичні основи для спрощеної системи кодів SWO+

2.4.1 Класична система кодів SWO, приклади якої наведені у таблицях додатків А та В, погано підходить для застосування у порівняльних таблицях. У зв'язку з цим для табличного використання є сенс використовувати спрощену систему кодів SWO+, у якій відсутній індекс «++», а індекси «+» та «-» використовуються лише для тих випадків, коли в національній системі є ранги, які без індексів показати неможливо.

2.4.2 Приклади кодів офіцерських рангів для спрощеної системи SWO+ наведено в таблиці С.1 додатка С. Приклади кодів корабельних офіцерських рангів для спрощеної системи SWO+ наведено в таблиці С.1 додатку С. Приклади кодів неофіцерських рангів для спрощеної системи SWO+ наведено в таблицях С. С.3 – С.5 додатку С.

2.4.3 У разі наявності передумов з боку національного законодавства, коди SWO+ можна використовувати для порівняння поліцейських та інших спеціальних звань. Наприклад, у період 1966 – 1991 років у внутрішніх військах МВС СРСР існували спеціальні моторизовані частини міліції, у яких військовослужбовці внутрішніх військ носили форму та відзнаки радянської міліції. З іншого боку, особам, яким під час проходження дійсної військової служби було присвоєно сержантське (старшинське) звання або звання прапорщика (мічмана), при призначенні на посади молодшого начальницького складу, а також офіцерам запасу ЗС СРСР при зарахуванні в кадри МВС СРСР присвоювали спеціальні звання у них, як правило, присвоювали спеціальні звання, як правило. [39]. Усе це дозволяє надавати їм коди SWO+ (див. таблицю D.1 додатку D).

2.4.4 Крім СРСР, передумови для використання кодів SWO+ для поліцейських рангів є також у національному законодавстві України, Російської

Федерації, Колумбії та інших країн. Детальніше це питання буде розглянуто у версії 1.9, вихід якої запланований восени 2026 року.

2.5 Критерії застосування кодів та індексів

2.5.1 Для офіцерських рангів використовуються наступні критерії застосування кодів SWO та відповідних індексів:

2.5.1.1 Для країн, у яких впроваджено коди STANAG 2116, коди SWO офіцерських рангів мають таке саме цифрове значення, що у STANAG 2116. Для країн, у яких коди STANAG 2116 не впроваджено, враховуються відмінності національної системи офіцерських рангів.

2.5.1.2 Код Of10 використовується для вищих військових звань, що у STANAG 2116 мають код OF-10. Для унікальних військових звань рівня генералісимус, що однозначно вище наявних у STANAG 2116 звань з кодом OF-10, використовується код Of10+; для звань, що аналогічні радянському званню головний маршал роду військ,¹ або звань рангу OF-10, що мають відносно високу частоту присвоєння, використовується код Of10–.

2.5.1.3 В якості критеріїв для кодів від Of9 до Of2 використовуються наступні посади або їх аналоги для штатних звань відповідних рангів: головнокомандувач збройними силами — код Of9++,² головнокомандувач (командувач) видом збройних сил — код Of9+, командувач групою армій — код Of9, командувач армією — код Of9–, командир корпусу — код Of8, командир дивізії — код Of7, командир бригади — код Of6, командир полку — код Of5, командир батальйону — код Of4, офіцер штабу — код Of3, командир роти — код Of2.

¹ Хоча згідно Великої радянської енциклопедії звання головного маршала роду військ відповідало званню Маршал Радянського Союзу [53], згідно нормативних документів СРСР [35, 37] звання головний маршал роду військ вважалось молодшим порівняно із званням Маршал Радянського Союзу.

² Типовим прикладом є звання генерал армії України, яке до 2020 року відповідало п'яти посадам: Головнокомандувач ЗСУ, командувач НГУ, голова СБУ, голова Служби зовнішньої розвідки України; крім цього, це звання вважалось еквівалентом званню генерал внутрішньої служби України, яке присвоювалось міністру внутрішніх справ України [2].

2.5.1.4 Індекс «+» (старший ранг) використовується, коли при тому самому числовому ранзі офіцер має більш високу посаду, наприклад, звання генерал-лейтенант має код Of8+ у випадках, коли у збройних силах країни це штатне звання для командувача армією [63].

2.5.1.5 Індекс «—» (молодший ранг) використовується, коли при тому самому числовому ранзі офіцер має посаду, характерну для більш молодшого рангу, або з інших національних причин (див. таблицю А.1).

2.5.1.6 Код Of1 присвоюється базовому рангу OF-1, що відповідає званню, яке присвоюється випускнику військової академії. Код Of1+ це старший ранг OF-1, а код Of1— це звання, що з певних причин є молодшим рангом OF-1. Типовим прикладом для коду Of1— є звання молодший лейтенант, яке в Радянській армії звання присвоювалось випускникам середніх спеціальних навчальних закладів, а у воєнний час — випускникам прискорених курсів підготовки офіцерів.

2.5.1.7 Код Of0 вводиться замість відсутнього у STANAG 2116 коду OF(D) [51] для рангів типу аспірант (FR): вище за ранг OR-9, але нижче рангу OF-1.

2.5.1.8 Розширений приклад використання індексів «++» для офіцерських рангів наведено у таблиці А.4, що містить коди SWO для офіцерських рангів збройних сил Королівства Італія 1915-1918 років.

2.5.2 У загальному випадку офіцерські корабельні звання та ранги зазвичай мають такий саме код SWO як відповідні армійські, але може відрізнятись індексом:

2.5.2.1 У випадку звань віце-адмірал та контр-адмірал ВМС Албанії ці звання мають той самий числовий код, що і відповідні їм армійські звання, але додатково мають індекси «+» (старший ранг), оскільки їх числовий код є меншим відносно аналогічних звань інших ВМС (див. таблицю А.2).

2.5.2.2 Враховуючі факт, що кількість випадків присвоєння звання Admiral of the Fleet у другій половині XX століття значно перевищує кількість випадків присвоєння звань з кодом Of10, було прийнято рішення, що цьому званню більш відповідає код Of10—.

2.5.2.3 Виходячи з того, що після реформи 2020 року у ВМС ЗСУ України корабельне звання адмірал стало мати два знаки відмінності (див. рис. Е.5 і Е.6), воно поділяється на два окремі ранги: Of9++, якщо воно було присвоєно після 01.10.2020, та Of9+, якщо воно було присвоєно до 01.10.2020 (див. таблицю А.2).

2.5.3 Коди від W1 до W5 призначені для відповідних ворентофіцерських рангів збройних сил США, а код W0 – для кандидатів у ворентофіцери. Застосування цих кодів для збройних сил інших країн можливо лише у випадку, коли ворентофіцер (прапорщик тощо) не може займати командні посади. У інших випадках ці звання отримують код S9, S8 тощо (див. для прикладу таблицю В.7).

2.5.4 Пояснення та уточнення критеріїв кодів SWO для неофіцерських рангів, що наведені у таблиці В.1:

2.5.4.1 Відповідно до початкової редакції наказу Міноборони № 317 від 07.09.2020 [4] штатним званням командира відділення є молодший сержант, а командир бойової групи призначається командиром відділення виходячи з бойової обстановки [15]. Згідно з наказом Міноборони № 659 від 03.11.2023 [9] (набрав чинності 06.01.2024) молодший сержант це вже штатне звання командира групи відділення (механізованого, мотопіхотного, морської піхоти тощо), однак такий похід до штатної структури відділення ще вважається перспективним [16].

2.5.4.2 В Армії США звання Command Sergeant Major вважається старшим по відношенню до звання Sergeant Major, а звання First Sergeant – старшим по відношенню до звання Master Sergeant (див. таблицю В.2). У Корпусі морської піхоти США для звань рангів OR-9 та OR-8 подібної відмінності немає.

2.5.4.3 У Повітряних силах США ранг Command Chief Master Sergeant вважається більш старшим порівняно зі звичайним сержантом у званні Chief Master Sergeant (див. таблицю В.3). В той же час ранг First Sergeant не можна вважати більш старшим порівняно із сержантами, що мають однакове з цим

рангом звання, оскільки у певних випадках вони можуть займати більш високу посаду у підрозділі.

2.5.4.4 Військовослужбовці ВМС США, які раніше служили на посадах MCPON, FLTCM або FORCM, зберігають за собою право носити знаки відмінності з трьома (MCPON) або двома (FLTCM, FORCM) золотими зірками над орлом (див., наприклад, рис. E.11 та E.12), що теоретично не виключає можливості виділення їх у незайнятий іншими рангами ранг S9++, якщо вони служать на посаді CMDCM. У поточній версії такий підхід не реалізований як такий, що може ввести в оману про поточний статус військовослужбовця.

2.5.4.5 У таблиці B.4 наведено умовні ранги AREA Level CMC¹ та Gold Badge CMC², що мають власні знаки розрізнення у Береговій охороні США замість знаків розрізнення для відповідного звання. Оскільки група посад «СМС з срібним значком» не має подібного знаку розрізнення, вона не вважається умовним рангом.

2.5.4.6 Враховуючи те, що у Британської армії капрал це командир відділення (від 8 до 10 осіб), а молодший капрал командує групою біля 4 осіб [51], коди SWO для рангів OR-1 – OR-5 Британської Армії набувають вигляду, що наведено у таблиці B.5.

2.5.4.7 Враховуючи те, що звання Korporal та Stabskorporal, які Бундесвер запровадив у 2021 році, призначені для подальшого кар'єрного росту рядового складу [52], але без командних функції, коди SWO для рангів OR-1 – OR-5 Бундесверу набувають вигляду, що наведено у таблиці B.6.

2.5.4.8 Код S5 призначено для унтерофіцерів рангу OR-5, але за певних умов код S5 може мати унтерофіцер рангу OR-4 (див. таблицю B.5).

2.5.4.9 Код S4 призначено для унтерофіцерів рангу OR-4, але за певних умов код S4 може мати унтерофіцер рангу OR-3 (див. таблицю B.5) або рядовий рангу OR-4 (див. таблицю B.6).

¹ СМС зонального рівня; умовний ранг для СМС, знак розрізнення якого є подібним до знаку розрізнення для FLTCM/FORCM (див. рис. C.15).

² СМС із золотим значком; умовний ранг для СМС, що служать при флаг-офіцерах (див. рис. C.16).

2.5.4.10 Код S3 призначено для унтерофіцерів рангу OR-3 (див. таблицю B.5), рядових рангу OR-4 (див. таблицю B.6), або рядових рангу OR-3, що відповідають критерію NCO0.

2.5.4.11 Оскільки у Збройних силах CPSP прапорщик міг бути призначений на офіцерські посади, а однією з умов отримання звання старший прапорщик було перебування на посаді офіцера або старшого прапорщика, ці звання отримують коди, відповідно, S8 та S9 (див. таблицю B.7).

2.5.5 Пояснення та уточнення критеріїв кодів SWO+, наведених у таблицях C.1 – C.5 та D.1:

2.5.5.1 Індекс «++» (додатковий старший ранг) у кодах SWO+ не використовується.

2.5.5.2 Під час присвоєння коду Of10– званням рангу OF-10 не враховується частота присвоєння, а лише особливості національного законодавства (див. таблиці C.1 та C.2).

2.5.5.3 Як було зазначено в п. 2.5.4.2, в Армії США звання Command Sergeant Major вважається старшим по відношенню до звання Sergeant Major, а звання First Sergeant – старшим по відношенню до звання Master Sergeant; оскільки в Корпусі морської піхоти США для звань рангів OR-9 і OR-8 подібної відмінності немає, ці звання отримують відповідно коди S9 і S8, а вищі звання в Армії США – індекси «+» (старший ранг; див. таблицю C.3). Подібний підхід також використаний у таблицях C.4 та C.5.

2.5.5.4 У таблиці D.1 враховано факт, що починаючи з 1974 року в системі спеціальних звань органів внутрішніх справ CPSP було відсутнє звання, аналогічне званню єфрейтор або старший міліціонер [39].

2.5.5.5 Більш детально критерії застосування кодів та індексів у спрощеній системі SWO+ будуть розглянуті у версії 1.9, вихід якої заплановано восени 2026 року.

ВИСНОВКИ

В результаті проведеного аналізу нормативних документів України [1 – 16], НАТО [17 – 23], США [24 – 35], СРСР [36 – 41], інформації з офіційних веб-сайтів Пентагону [43 – 45], Армії США [46], ВМС США [47], Берегової охорони США [48, 49], Британської Армії [50, 51], Бундесверу [52], урядового порталу Великої Британії [53], інформації з Радянської військової енциклопедії [54], Великої радянської енциклопедії [55], а також інформації з розділу «Військові звання» веб-сайту «Анатомія армії» [56 – 60] та інших інтернет-джерел [63, 64] розроблено систему кодів військових звань/рангів SWO для її застосування у різноманітних Інтернет-енциклопедіях.

Для використання системи SWO у порівняльних таблицях, а також для можливості порівняння поліцейських та інших спеціальних звань із військовими званнями у версії 1.8 запропоновано спрощену систему кодів SWO+. Критерії застосування кодів та індексів наведено у підрозділі 2.5, приклади кодів SWO — у таблицях додатків А та В, приклади кодів SWO+ — у таблицях додатків С та D. Додаток Е містить зображення окремих знаків розрізнення.

Більш детально критерії застосування кодів та індексів у спрощеній системі SWO+ будуть розглянуті у версії 1.9, вихід якої заплановано восени 2026 року.

БІБЛІОГРАФІЯ

Нормативні документи

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виконання військового обов'язку та проходження військової служби: Закон України від 17.10.2019 № 205-IX (інформаційна картка). URL: https://www.reestrnpa.gov.ua/reestr_text/&ed=t190205
2. Про переліки посад військовослужбовців і працівників правоохоронних органів, що підлягають заміщенню особами вищого офіцерського (начальницького) складу, та граничних військових і спеціальних звань за цими посадами: Указ Президента України від 21.03.2002 № 277 (інформаційна картка). URL: https://www.reestrnpa.gov.ua/reestr_text/&ed=u277_02
3. Про переліки посад, що підлягають заміщенню особами вищого офіцерського (начальницького) складу, та граничних військових і спеціальних звань за цими посадами: Указ Президента України від 05.05.2020 № 166/2020 (інформаційна картка). URL: https://www.reestrnpa.gov.ua/reestr_text/&ed=u166_20
4. Про затвердження переліків військово-облікових спеціальностей і штатних посад рядового, сержантського і старшинського складу і тарифних переліків посад вищезазначених військовослужбовців: наказ Міноборони від 07.09.2020 № 317 (інформаційна картка). URL: https://www.reestrnpa.gov.ua/reestr_text/&ed=re35210
5. Про затвердження Змін до Правил носіння військової форми одягу та знаків розрізнення військовослужбовцями Збройних Сил України, Державної спеціальної служби транспорту та ліцеїстами військових ліцеїв: наказ Міноборони від 04.11.2020 № 398. URL: https://mod.gov.ua/assets/398_nm_0f935606e5.pdf
6. Про затвердження концепції розвитку професійного сержантського корпусу Збройних Сил України: наказ Міноборони від 08.02.2022 № 44. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0044322-22#Text>
7. Про затвердження Змін до Переліку основних штатних посад осіб офіцерського складу, відповідних їм військових звань та рівнів військової освіти в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України: наказ Міноборони від 28.04.2022 № 115. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0477-22#Text>
8. Про затвердження Зміни до Переліку основних штатних посад осіб офіцерського складу, відповідних їм військових звань та рівнів військової освіти в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України: наказ Міноборони від 18.07.2023 № 414. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1303-23#Text>
9. Про затвердження Змін до переліків військово-облікових спеціальностей і штатних посад рядового, сержантського і старшинського складу і тарифних переліків посад вищезазначених військовослужбовців: наказ Міноборони від 03.11.2023 № 659. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z2009-23#n200>
10. Про затвердження Змін до Переліку основних штатних посад осіб офіцерського складу, відповідних їм військових звань та рівнів військової освіти в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України: наказ Міноборони від 02.12.2024 № 795. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1881-24#Text>
11. Про затвердження Переліку посад офіцерського складу Національної гвардії України та відповідних їм граничних військових звань: наказ МВС від 25.07.2016 № 709 (інформаційна картка). URL: https://www.reestrnpa.gov.ua/reestr_text/&ed=re29291
12. Про затвердження переліків військово-облікових спеціальностей і штатних посад рядового, сержантського і старшинського складу Національної гвардії України та тарифного переліку штатних посад, які підлягають заміщенню військовослужбовцями рядового,

сержантського і старшинського складу - спеціалістами штатних військових оркестрів й ансамблю пісні і танцю Національної гвардії України: наказ МВС від 29.04.2020 № 367 (інформаційна картка). URL: https://www.reestrnpa.gov.ua/reestr_text/&ed=re34717

13. Про затвердження переліків військово-облікових спеціальностей і штатних посад рядового, сержантського і старшинського складу Державної прикордонної служби України та відповідних їм військових звань і тарифних розрядів посад: наказ МВС від 22.02.2021 № 139 (інформаційна картка). URL: https://www.reestrnpa.gov.ua/reestr_text/&ed=re35942

14. Про затвердження Переліку посад військовослужбовців Державної прикордонної служби України, що підлягають заміщенню особами офіцерського складу, та граничних військових звань за цими посадами: наказ Адміністрації Держприкордонслужби від 28.09.2012 № 770 (інформаційна картка). URL: https://www.reestrnpa.gov.ua/reestr_text/&ed=re22069

15. СБП 3-(01,02,04).58(59). Бойовий статут “Механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних сил України” (Ч. III, взвод, відділення, екіпаж). Травень 2016 (зі змінами 2017-2023 років). URL: https://sprotyvg7.com.ua/wp-content/uploads/2023/12/2_СБП-3-010204.5859-БС-МТБ-Ч-III-В_БІД_E.pdf

16. МБП 3-05.58(59). Бойовий статут ВМС “Морська піхота Військово-морських сил Збройних Сил України” (Ч. IV, взвод, відділення). Жовтень 2024. URL: <https://www.scribd.com/document/796819555/>

17. NATO Standard APersP-01 Ed.A Ver.3. NATO Codes for Grades of Military Personnel. June 2022. URL: <https://nso.nato.int/nso/nsdd/main/standards/ap-details/3319/EN>

18. Annex B. Comparative Formation/Unit Designations. *NATO Standart APP-06 Ed. E Ver. 1. NATO Joint Military Symbolology*. October 2023. pp. 795 – 826. URL: <https://ru.scribd.com/document/962977328/APP-06-EdE-V1#page=829>

19. STANAG 2116. NATO Codes for Grades of Military Personnel (Ed. 6). February 2010. URL: <https://ru.scribd.com/document/963427430/STANAG2116-Ed6>

20. STANAG 2116. NATO Codes for Grades of Military Personnel (Ed. 5). March 1996. URL: https://hhk.uni-nke.hu/document/hhk-uni-nke-hu/NATO_CODES_OF_RANKS.pdf

21. Annex 3A. NATO Codes for Grades of Military Personnel – STANAG 2116 (Ed. 4). *BRd 2. The Queen's regulations for the Royal Navy (Ver. 6)*. April 2017. pp. 3A-1 – 3A-13. URL: https://cd.royalnavy.mod.uk/-/media/rnweb/footer-pages-documents-and-images/brd_2_bookv6.pdf#page=60

22. NATO Non-Commissioned Officer (NCO) Bi-Strategic Command Strategy and NCO Guidelines / SHAPE, SACT. September 2017. URL: <https://shape.nato.int/resources/site7234/general/nato-non-commissioned-officer%20bi-strategic-command-strategy-and-nco-guidelines-nu-18sept17.pdf>

23. Bi-SC Directive 040-002. NATO Non-Commissioned Officer and Junior Officer Bi-Strategic Command Employment and Development Strategy / SHAPE, SACT. December 2023. URL: https://shape.nato.int/resources/site7234/General/BISCD040-002_NATO_NCO_JO_Employment_and_Development_Strat.pdf

24. Echelons. *Army Doctrine Publication 3-90. Offense and Defense*. July 2019. pp. 2-17 – 2.21. URL: https://armypubs.army.mil/epubs/DR_pubs/DR_a/ARN34828-ADP_3-90-000-WEB-1.pdf#page=35

25. Deployable senior-grade composite level. *Army Regulation 220-1. Army Unit Status Reporting and Force Registration – Consolidated Policies*. August 2022. p. 41 URL: https://armypubs.army.mil/epubs/DR_pubs/DR_a/ARN31982-AR_220-1-000-WEB-1.pdf#page=47

26. Military grade and rank. *Army Regulation 600-20. Army Command Policy*. Jul 2020. pp. 3 – 6. URL: <https://www.ncolcoe.army.mil/Portals/71/administration/eo/ref/AR-600-20.pdf#page=13>

27. Enlisted Force Development. *Air Force Handbook 1. Airman*. February 2025. pp. 125 – 151. URL: https://static.e-publishing.af.mil/production/1/af_a1/publication/afh1/afh1.pdf#page=125
28. Position. *Air Force Instruction 36-2109 : Chief Master Sergeant of the Air Force, Senior Enlisted Leadership Management and Air Force Enlisted Council (Incorporating Change 2)*. February 2023. p. 8. URL: https://static.e-publishing.af.mil/production/1/af_cv/publication/afi36-2109/afi36-2109.pdf#page=9
29. Organization of Assignment. *Air Force Instruction 36-2113. The First Sergeant*. June 2020. p. 48. URL: https://static.e-publishing.af.mil/production/1/af_cv/publication/afi36-2113/afi36-2113.pdf#page=48
30. Organization of the Infantry Rifle Platoon. *ATP 3-21.8. Infantry Rifle Platoon and Squad*. January 2024. pp. 1-2 – 1-6. URL: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/ac/ATP_3-21.8_Infantry_Rifle_Platoon_and_Squad_Janary_2024.pdf#page=22
31. Types of Platoons. *MCIP 3-10A.3i. Marine Infantry Platoon*. June 2019. pp. 17 – 25 URL: https://www.marines.mil/portals/1/Publications/MCIP_3-10A.3i.pdf#page=18
32. Entitlements and Uniforms. *OPNAVINST 1306.2G. Command Master Chief Program*. April 2012. pp. 5-1 – 5-2. URL: [https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/8/8f/OPNAV_Instruction_1306.2g - Command Master Chief Program \(April 2012\).pdf#page=24](https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/8/8f/OPNAV_Instruction_1306.2g_-_Command_Master_Chief_Program_(April_2012).pdf#page=24)
33. 4211 — CPO Rate Insignia. *NAVPERS 15665J. Uniform Regulations*. URL: <https://www.mynavyhr.navy.mil/References/US-Navy-Uniforms/Uniform-Regulations/Chapter-4/4211/>
34. Definitions. *COMDTINST 1306.1G. Command Senior Enlisted Leader (CSEL) Program*. February 2018. URL: https://www.dcms.uscg.mil/Portals/10/CG-1/psc/rpm/RPM-2/Assignments/AY20/CI_1306_1G.pdf#page=8
35. Rating Badge. *COMDTINST M1020.6K. Uniform Regulations*. July 2020. URL: https://media.defense.gov/2020/Jul/09/2002451108/-1/-1/0/CIM_1020_6K.PDF#page=113
36. О воинских званиях офицерского состава Вооруженных сил СССР: Указ Президиума Верховного Совета СССР от 26.04.1984 № 89-XI. URL: https://www.libussr.ru/doc_ussr/usr_12049.htm
37. О введении персональных военных званий начальствующего состава Рабоче-Крестьянской Красной Армии и об утверждении Положения о прохождении службы командным и начальствующим составом Рабоче-Крестьянской Красной Армии: постановление ЦИК и СНК СССР от 22.09.1935. URL: <https://docs.historyrussia.org/ru/indexes/values/336413>
38. Об утверждении Положения о прохождении воинской службы офицерским составом Вооруженных Сил СССР: постановление Совета Министров СССР №846 от 18.11.1971. URL: <http://www.economics.kiev.ua/download/ZakonySSSR/data02/tex12643.htm>
39. Об утверждении Положения о прохождении службы рядовым и начальствующим составом органов внутренних дел: постановление Совета Министров СССР №778 от 23.10.1973. URL: <https://www.economics.kiev.ua/download/ZakonySSSR/data03/tex14601.htm>
40. Об утверждении Положения о прохождении воинской службы прапорщиками и мичманами Вооруженных Сил СССР: постановление Совета Министров СССР №934 від 02.10.1985. URL: <https://www.economics.kiev.ua/download/ZakonySSSR/data02/tex12491.htm>
41. Приложение 1. Сравнительная таблица дисциплинарных прав по типовым должностям военнослужащих вооруженных сил СССР. *Дисциплинарный устав Вооружённых Сил СССР*. URL: <https://www.economics.kiev.ua/download/ZakonySSSR/data03/tex14382.htm>

Офіційні веб-сайти

42. Українські військові звання переведено на коди військових рангів НАТО, - Андрій Таран. *Урядовий портал*. 06.01.2021. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukrayinski-vijskovi-zvannya-perevedeno-na-kodi-vijskovih-rangiv-nato-andrij-taran>

43. Military Units. *U.S. Department of War*. URL: <https://www.war.gov/Multimedia/Experience/Military-Units/>

44. Military Units: Army. *U.S. Department of War*. URL: <https://www.war.gov/Multimedia/Experience/Military-Units/Army/>

45. U.S. Military Rank Insignia. *U.S. Department of War*. URL: <https://www.war.gov/Resources/Insignias/>

46. U.S. Army Ranks. *U.S. Army*. URL: <https://www.army.mil/ranks/>

47. Amplified Billet Assignment Notes. *Command Senior Enlisted Leader (CSEL) LaDR*. August 2025. p. 11. URL: <https://www.cool.osd.mil/usn/LaDR/csel.pdf#page=11>

48. Command Senior Enlisted Leaders. *U.S. Coast Guard*. URL: <https://www.uscg.mil/Leaders/Senior-Leadership/cmc/>

49. Biographies - Category Senior Enlisted Leaders. *U.S. Coast Guard*. URL: <https://www.uscg.mil/Biographies/Category/15941/?Sort=FieldS45>

50. Command Structure. *The British Army*. URL: <https://www.army.mod.uk/learn-and-explore/about-the-army/command-structure/>

51. Rank Structure. *The British Army*. URL: <https://www.army.mod.uk/learn-and-explore/ranks>

52. Bundeswehr führt die neuen Dienstgrade Korporal und Stabskorporal ein. *Bundeswehr*. URL: <https://www.bundeswehr.de/de/meldungen/bundeswehr-neue-dienstgrade-korporal-stabskorporal-5293936>

53. NATO Rank Codes and UK Service Ranks. *Glossary of Terms and Abbreviations. Defence Statistics*. URL: https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5a7f534ded915d74e6229c76/Tri-Service_Glossary_-_Nov16.pdf#page=10

Енциклопедії

54. Главный маршал. *Советская военная энциклопедия*. Т.2. М., Воениздат, 1976. С. 569. URL: https://archive.org/details/Soviet_military_encyclopedia_vol2/page/569/mode/2up

55. Главный маршал рода войск. *Большая советская энциклопедия*. 3-е изд. Т.6. М., Советская энциклопедия, 1971. С. 575. URL: <https://archive.org/details/B-001-032-518-ALL/page/574/mode/2up>

Веб-сайт «Анатомія армії»

56. Воинские звания / Ю. Веремеев. *Анатомия армии*. URL: <https://army.armor.photos/titul/>

57. Сравнение воинских званий / Ю. Веремеев. *Анатомия армии* (архівна версія веб-сторінки станом на 07.04.2007). URL: http://web.archive.org/web/20070604230926/http://army.armor.kiev.ua/titul/titul_1.shtml

58. Таблицы воинских званий Русского Флота: Русский Флот 1907-1911 гг. / Ю.Веремеев, И.Крамник. *Анатомия армии*. URL: https://army.armor.photos/titul/rusflot_1907-11.php

59. Таблицы воинских званий: Армия Соединенных Штатов Америки (US Army) / Ю. Веремеев. *Анатомия армии*. URL: <https://army.armor.photos/titul/us-army.php>

60. Таблицы воинских званий Русской Армии: Советская Армия 1980-1991(93) гг. / Ю. Веремеев. *Анатомия армии*. URL: https://army.armor.photos/titul/sovarm_1980-93.php

Інші джерела

61. Оптимізація та вдосконалення видів спеціальних звань поліцейських / Є. І. Гаркавцев, М. О. Котелюх. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2024. № 2(1). С. 229-239. URL: <https://doi.org/10.32631/v.2024.2.21>

62. Захист України : підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Рівень стандарту. / М. М. Фука, К. О. Пашко, І. М. Гарасимів, А. А. Гудима, С. І. Чуткий, Р. М. Мельник, Б. І. Білах. Тернопіль : Астон, 2023. С. 96. URL: <https://fpk.in.ua/images/biblioteka/1FMB/Zakhyst-Ukrayiny-2023.pdf#page=97>

63. Dedicated Army Lieutenant General Positions. *Department of Defense appropriations for fiscal year 1973: Hearings before a Subcommittee of the Committee on Appropriations United States Senate*. URL: <https://babel.hathitrust.org/cgi/pt?id=uc1.b3636740&view=1up&seq=1440>

64. Ефрейторы в Советской армии: зачем на самом деле они были нужны. *Русская Семёрка*. URL: <https://russian7.ru/post/efreytory-v-sovetskoy-armii-zachem-na-s/>

Додаток А: Коди SWO для офіцерських рангів

Annex A: SWO Codes for Officer Ranks

Таблиця А.1 – Коди SWO для офіцерських рангів

HATO	SWO	типовий приклад рангу	характеристика рангу
—	Of10+	General of the Armies of the US, Генералісимус Радянського Союзу	унікальне звання рівня генералісимус
OF-10	Of10	MRAF, General of the Army (USA), Маршал Радянського Союзу	звання рангу OF-10
—	Of10–	головний маршал артилерії (SU)	звання рангу OF-10, що виходячи з частоти присвоєння або з інших національних причин має код Of10–
OF-9	Of9++	генерал (UA), генерал армії України (UA*)	головнокомандувач збройними силами
	Of9+	ACM, генерал (BW, GB), генерал-полковник (UA*)	командувач видом сил
	Of9	генерал армії (RU, SU), генерал (USA)	командувач групою армій
—	Of9–	генерал-полковник (RU, SU)	командувач армією
OF-8	Of8+	генерал-лейтенант (GB, USA) генерал-лейтенант (AR, UA)	
		генерал-лейтенант	командувач видом сил
OF-7	Of7+	генерал-майор (UA)	командир корпусу
	Of7	генерал-майор	командир дивізії
OF-6	Of6+	бригадний генерал (UA)	заступник командира корпусу
	Of6	бригадний генерал	командир бригади
	Of6–	бригадир ¹ (GB), старший полковник (AR), бригадний генерал II рангу (IR)	
OF-5	Of5+	полковник (SU, UA, USA)	командир полку
	Of5	полковник	
—	Of4+	підполковник (SU)	командир окремого батальйону
OF-4	Of4	підполковник	командир батальйону
—	Of3+	майор (SU)	
OF-3	Of3	майор	офіцер штабу рангу OF-3
	Of3–	майор (GB)	командир роти рангу OF-3
OF-2	Of2+	штабсгауптман (BW)	офіцер штабу рангу OF-2
	Of2	капітан	командир роти рангу OF-2
	Of2–	капітан (GB)	заступник командира роти
OF-1	Of1+	старший лейтенант	командир взводу
	Of1	лейтенант	
	Of1–	молодший лейтенант	
—	Of0	ОС, аспірант (FR)	кандидат в офіцери

¹ У Великій Британії звання бригадир не вважається генеральським званням.

Таблиця А.2 – Коды SWO для корабельних офіцерських рангів

SWO	ранг	характеристика рангу
Of10+	Admiral of the Navy (USN)	вище військове звання, що було введено для відзнаки лише однієї людини
Of10	Fleet admiral (USN), Адмірал флоту Радянського Союзу	звання для осіб вищого командного складу, що особливо відзначилися
Of10–	Admiral of the Fleet (GB)	звання рангу OF-10, що має дуже високу кількість присвоєнь
Of9++	адмірал (UA)	еквівалент головнокомандувача збройними силами
Of9+	адмірал флоту (RU), ADM-UA	головнокомандувач ВМФ / ВМС
Of9	адмірал флоту (SU)	командувач флотом
	адмірал	типове звання рангу OF-9
Of9–	адмірал (SU)	командувач флотилією
Of8+	адмірал (AL, AR)	дорівнює генерал-лейтенанту
	віце-адмірал (UA)	командувач ВМС
	віце-адмірал (US)	командувач номерним флотом
Of8	віце-адмірал	типове звання рангу OF-8
Of7+	віце-адмірал (AL)	дорівнює генерал-майору
	віце-адмірал (AR)	дорівнює дивізійному генералу
	контр-адмірал (UA)	начальник штабу ВМС
Of7	контр-адмірал	типове звання рангу OF-7
Of6+	контр-адмірал (AL, AR)	дорівнює бригадному генералу
	коммодор (UA)	заступник командувача ВМС, командувач морського командування
Of6	коммодор	типове звання рангу OF-6
Of6–	коммодор (AR)	дорівнює старшому полковнику
	коммодор (GB)	не вважається адміральським званням
	віце-коммодор (IR)	дорівнює бригадному генералу II рангу
Of5	капітан I рангу (RU, SU, UA)	звання рангу OF-5
Of4	капітан II рангу (RU, SU, UA)	звання рангу OF-4
Of3	капітан III рангу (RU, SU, UA)	звання рангу OF-3
Of2	капітан-лейтенант (RU, SU, UA)	звання рангу OF-2
Of1+	старший лейтенант (RU, SU, UA)	старше звання рангу OF-1
Of1	лейтенант (RU, SU, UA)	базове звання рангу OF-1
Of1–	молодший лейтенант (RU, SU, UA)	молодше звання рангу OF-1
Of0	ОС, аспірант (FR)	кандидат в офіцери

Таблиця А.3 – Коды SWO для ворентофіцерських рангів збройних сил США на прикладі Армії США

SWO	W0	W1	W2	W3	W4	W5
офіційна аббревіатура рангу в Армії США	WOC	W1	CW2	CW3	CW4	CW5
USMPG	Special	W-1	W-2	W-3	W-4	W-5

Таблиця А.4 – Коды SWO для офіцерських рангів збройних сил
Королівства Італія 1915-1918 років як приклад використання індексів «++»

SWO	ранг	переклад
Of9	Generale d'Esercito	генерал армії
Of8++	Tenente Generale capo di stato maggiore esercito	генерал-лейтенант, начальник штабу
Of8+	Tenente Generale in Comando d'Armata	генерал-лейтенант, командувач армією
Of8	Tenente Generale in Comando di Corpo d'Armata	генерал-лейтенант, командувач армійським корпусом
Of8–	Tenente Generale in Comando di Divisione	генерал-лейтенант, командир дивізії
Of7	Maggior Generale in Comando di Divisione	генерал-майор, командир дивізії
Of7–	Maggior Generale in Comando di Brigata	генерал-майор, командир бригади
Of6	Brigadier Generale	бригадний генерал
Of5+	Colonnello in comando di brigata	полковник, командир бригади
Of5	Colonnello in comando di reggimento	полковник, командир полку
Of5–	Colonnello	полковник
Of4	Tenente colonnello di battaglione	підполковник батальйону
Of4–	Tenente colonnello	підполковник
Of3	Maggiore	майор
Of2++	Primo capitano	перший капітан
Of2+	Capitano in comando di battaglione	капітан, командир батальйону
Of2	Capitano	капітан
Of1++	Tenente in comando di compagnia	лейтенант командир роти
Of1+	Tenente	лейтенант
Of1	Sottotenente	другий лейтенант
Of0	Aspirante	аспірант

Додаток В: Коди SWO для неофіцерських рангів**Annex B: SWO Codes for Enlisted Ranks****Таблиця В.1** – Коди SWO для неофіцерських рангів на прикладі рангів збройних сил України та США

NATO	SWO	критерій	типовий приклад рангу	USMPG
OR-9	S10+	SEL10	головний сержант ЗСУ, SEAC	E-9 Special
	S10	SEL9	головний майстер-сержант (UA), SEA	
	S10–	SEL7	старший майстер-сержант (UA), FLTCM	E-9
	S9++	SEL6	старший майстер-старшина ¹ (UA), CCM	
	S9+	SEL5	майстер-сержант (UA), CMDCM	
	S9	SEL4	команд-сержант-майор (USA)	
OR-8	S8+		штаб-сержант (UA)	—
	S8	SEL2	перший сержант (USA, USMC)	E-8
OR-7	S7+		головний сержант (UA)	—
	S7	SEL1	сержант першого класу (USA, USMC)	E-7
OR-6	S6+		старший сержант (UA)	—
	S6	NCO3	штаб-сержант (USA, USMC)	E-6
OR-5/4	S5	NCO2	сержант (UA, USA, USMC)	E-5
OR-4/3	S4	NCO1	молодший сержант (UA), капрал (USA, USMC)	E-4(P) / E-4
	S3	NCO0	старший солдат (UA), спеціаліст (USA), молодший капрал (USMC)	E-4 / E-3
OR-3/2	S2	Pvt2	рядовий першого класу (USA, USMC)	E-3 / E-2
OR-2/1	S1	Pvt1	солдат (UA), Pv2	E-2
OR-1/—	S0	Pvt0	рекрут (UA), Pv1	E-1

Таблиця В.2 – Коди SWO для неофіцерських рангів U.S. Army/USMC

SWO	U.S. Army	U.S. Marine Corps
S10+	Senior Enlisted Advisor to the Chairman (SEAC)	
S10	Sergeant Major of the Army	Sergeant Major of the Marine Corps
S9	Command Sergeant Major	Master Gunnery Sergeant, Sergeant Major
S9–	Sergeant Major	—
S8	First Sergeant	Master Sergeant, First Sergeant
S8–	Master Sergeant	—
S7	Sergeant First Class	Gunnery Sergeant
S6	Staff Sergeant	Staff Sergeant
S5	Sergeant	Sergeant
S4	Corporal	Corporal
S3	Specialist	Lance Corporal
S2	Private First Class	Private First Class
S1	Private (E-2)	—
S0	Private (E-1)	Private

¹ SEL морського командування, штатним командувачем якого є офіцер рангу OF-6.

Таблиця В.3 – Коди SWO для неофіцерських рангів USAF/U.S. Space Force

SWO	U.S. Air Force	U.S. Space Force
S10+	Senior Enlisted Advisor to the Chairman (SEAC)	
S10	CMSAF	CMSSF
S9++ ¹	Command Chief Master Sergeant	—
S9+ ²	Chief Master Sergeant, 1SGT	Chief Master Sergeant
S8+ ³	Senior Master Sergeant, 1SGT	Senior Master Sergeant
S7+	Master Sergeant, 1SGT	Master Sergeant
S6	Technical Sergeant	Technical Sergeant
S5	Staff Sergeant	Sergeant
S3	Senior Airman	Specialist 4
S2	Airman First Class	Specialist 3
S1	Airman	Specialist 2
S0	Airman Basic	Specialist 1

Таблиця В.4 – Коди SWO для неофіцерських рангів USN/USCG

SWO	U.S. Navy	U.S. Coast Guard
S10+	SEAC	—
S10	MCPON	MCPOCG
S10–	FLTCM, FORCM	AREA Level CMC ⁴
S9++	— ⁵	Gold Badge CMC ⁶
S9+	CMDCM	— ⁷
S9	Master Chief Petty Officer	
S8+	Command Senior Chief Petty Officer	—
S8	Senior Chief Petty Officer	
S7	Chief Petty Officer	
S6	Petty Officer First Class	
S5	Petty Officer Second Class	
S4	Petty Officer Third Class	
S2	Seaman	
S1	Seaman Apprentice	
S0	Seaman Recruit	

¹ Wing/NAF/MAJCOM SEL (U.S. Air Force)

² Group SEL (U.S. Air Force) / Delta SEL (U.S. Space Force)

³ SEL ескадрильї

⁴ CMC зонального рівня; умовний ранг для CMC, знак розрізнення якого є подібним до знаку розрізнення для FLTCM/FORCM (див. рис. Е.15).

⁵ CMDCM, які раніше служили на посадах MCPON, FLTCM, FORCM, мають особливі відзнаки (див. рис. Е.11 та Е.12), що теоретично не виключає можливості виділення їх у незайнятий іншими рангами ранг S9++.

⁶ CMC із золотим значком; умовний ранг для CMC, що служать при флаг-офіцерах (див. рис. Е.16).

⁷ CMC з срібним значком не має окремого знаку розрізнення [34, 35].

Таблиця В.5 – Коды SWO для неофіцерських рангів Британської Армії

SWO	ранг	STANAG 2116 Ed.6	ApersP-01(A)(3)
S9	Warrant Officer I	OR-9	OR-9
S8	Warrant Officer II	OR-8	OR-8
S7	Staff Sergeant		OR-7
S6+	Sergeant	OR-6	OR-6
S5	Corporal	OR-5	OR-4
S4	Lance Corporal	OR-4	OR-3
S2+	Private (Class 1)	OR-3	OR-2
S2	Private (Class 2)		
S2–	Private (Class 3)		
S1	Private (Class 4)	OR-2	OR-1

Таблиця В.6 – Коды SWO для неофіцерських рангів Бундесверу

SWO	ранг	STANAG 2116 Ed.6	ApersP-01(A)(3)
S9	Oberstabsfeldwebel	OR-9	OR-9
S8	Stabsfeldwebel	OR-8	OR-8
S7	Hauptfeldwebel	OR-7	OR-7
S6+	Oberfeldwebel	OR-6	OR-6
S6	Feldwebel		
S5+	Stabsunteroffizier	OR-5	OR-5
S5	Unteroffizier		
S4	Stabskorporal	—	OR-4
S4−	Korporal		
S3+	Oberstabsgefreiter	OR-4	
S3	Stabsgefreiter		
S2+	Hauptgefreiter	OR-3	OR-3
S2	Obergefreiter		
S1	Gefreiter	OR-2	OR-2
S0	Grenadier	OR-1	OR-1

Таблиця В.7 – Коды SWO для неофіцерського складу ЗС СРСР

SWO	ранг	характеристика рангу
S9	старший прапорщик	звання було своєрідною нагородою (вислуга років тощо) або вимагало перебування на посаді офіцера або старшого прапорщика
S8	прапорщик	міг бути призначений на офіцерські посади
S7+	старшина	старшина роти
S6+	старший сержант	заступник командира взводу
S5	сержант	командир відділення
S4	молодший сержант	молодше сержантське звання
S3	єфрейтор	помічник командира відділення, який заміщав його у разі бойової втрати
S1	рядовий	основне звання для рядового складу

Додаток С: Коди SWO+ для військових звань/рангів

Annex C: SWO+ Codes for Military Ranks/Grades

Таблиця С.1 – Коди SWO+ для офіцерських рангів

НАТО	SWO+	типовий приклад рангу
—	Of10+	General of the Armies of the US, Генералісимус Радянського Союзу
OF-10	Of10	MRAF, General of the Army (USA), Маршал Радянського Союзу
—	Of10–	головний маршал артилерії (SU)
—	Of 9+	генерал армії (RU, SU),
OF-9	Of9	генерал, генерал-полковник (RU, SU, UA*) генерал-лейтенант (AR)
OF-8	Of8	генерал-лейтенант
OF-7	Of7	генерал-майор
OF-6	Of6	бригадний генерал, бригадир (GB)
—	Of6–	старший полковник (AR), бригадний генерал II рангу (IR)
OF-5	Of5	полковник
OF-4	Of4	підполковник
OF-3	Of3	майор
OF-2	Of2+	штабсгауптман (BW)
	Of2	капітан
OF-1	Of1+	старший лейтенант
	Of1	лейтенант
	Of1–	молодший лейтенант
—	Of0	ОС , аспірант (FR)

Таблиця С.2 – Коди SWO+ для корабельних офіцерських рангів

SWO+	ранг
Of10+	Admiral of the Navy (USN)
Of10	Fleet admiral (USN), Адмірал флоту Радянського Союзу, Admiral of the Fleet (GB)
Of9+	адмірал флоту (RU, SU)
Of9	адмірал
Of8	віце-адмірал
Of7	контр-адмірал, віце-адмірал (AL)
Of6	коммодор, контр-адмірал (AL)
Of6–	віце-коммодор (IR)
Of5	капітан I рангу (RU, SU, UA)
Of4	капітан II рангу (RU, SU, UA)
Of3	капітан III рангу (RU, SU, UA)
Of2	капітан-лейтенант (RU, SU, UA)
Of1+	старший лейтенант (RU, SU, UA)
Of1	лейтенант (RU, SU, UA)
Of1–	молодший лейтенант (RU, SU, UA)
Of0	ОС, аспірант (FR)

Таблиця С.3 – Коди SWO+ для неофіцерських рангів US Army/USMC

SWO+	US Army	US Marine Corps
S10+	Senior Enlisted Advisor to the Chairman (SEAC)	
S10	Sergeant Major of the Army	Sergeant Major of the Marine Corps
S9+	Command Sergeant Major	—
S9	Sergeant Major	Master Gunnery Sergeant, Sergeant Major
S8+	First Sergeant	—
S8	Master Sergeant	Master Sergeant, First Sergeant
S7	Sergeant First Class	Gunnery Sergeant
S6	Staff Sergeant	Staff Sergeant
S5	Sergeant	Sergeant
S4	Corporal	Corporal
S3	Specialist	Lance Corporal
S2	Private First Class	Private First Class
S1	Private (E-2)	—
S0	Private (E-1)	Private

Таблиця С.4 – Коды SWO+ для неофіцерських рангів USAF / U.S. Space Force

SWO+	US Air Force	US Space Force
S10+	Senior Enlisted Advisor to the Chairman (SEAC)	
S10	CMSAF	CMSSF
S9+	Command Chief Master Sergeant	—
S9	Chief Master Sergeant, 1SGT	Chief Master Sergeant
S8	Senior Master Sergeant, 1SGT	Senior Master Sergeant
S7	Master Sergeant, 1SGT	Master Sergeant
S6	Technical Sergeant	Technical Sergeant
S5	Staff Sergeant	Sergeant
S3	Senior Airman	Specialist 4
S2	Airman First Class	Specialist 3
S1	Airman	Specialist 2
S0	Airman Basic	Specialist 1

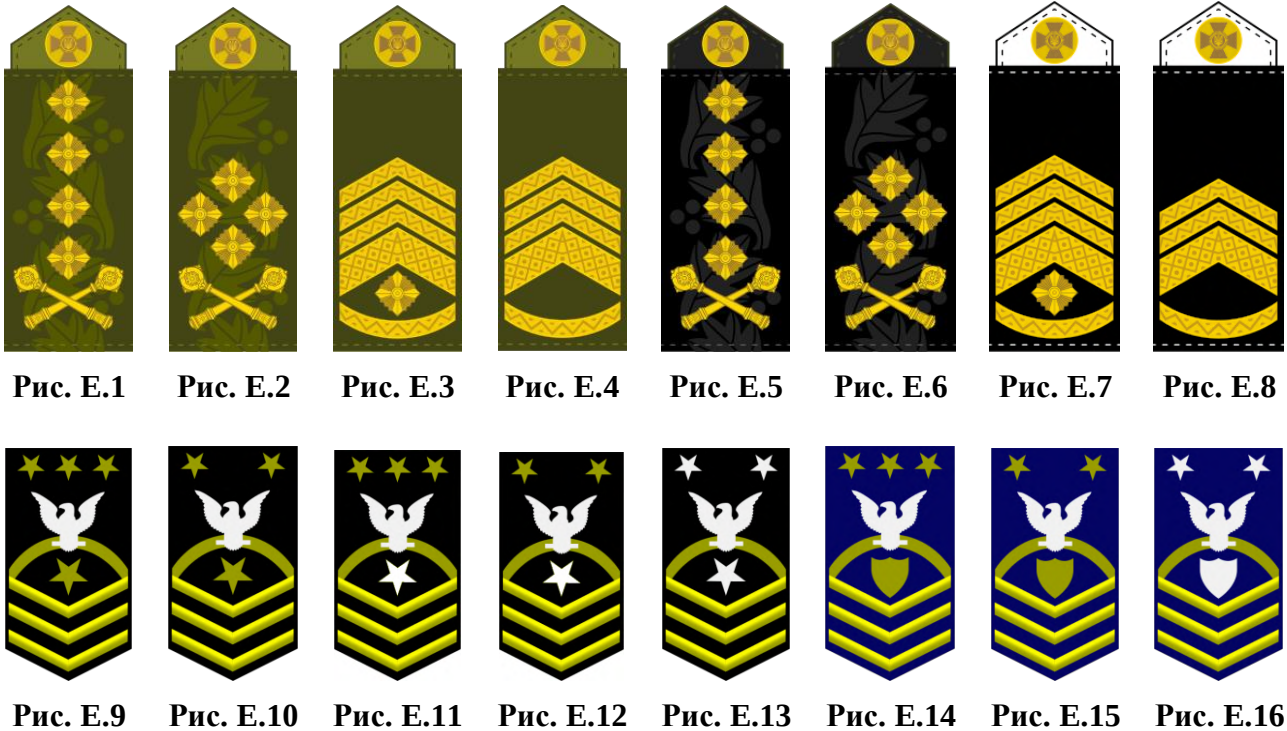
Таблиця С.5 – Коды SWO+ для неофіцерських рангів USN / USCG

SWO+	U.S. Navy	U.S. Coast Guard
S10+	SEAC	—
S10	MCPON	MCPOCG
S10–	FLTCM, FORCM	Area level Gold Badge CMC
S9+	CMDCM	Gold Badge CMC
S9	Master Chief Petty Officer	
S8+	Command Senior Chief Petty Officer	—
S8	Senior Chief Petty Officer	
S7	Chief Petty Officer	
S6	Petty Officer First Class	
S5	Petty Officer Second Class	
S4	Petty Officer Third Class	
S2	Seaman	
S1	Seaman Apprentice	
S0	Seaman Recruit	

Додаток D: Коди SWO+ для поліцейських та інших спеціальних звань**Annex D:** SWO+ Codes for Police and Other Special Ranks**Таблиця D.1** – Коди SWO+ для спеціальних звань
в органах внутрішніх справ МВС СРСР (1974 – 1991)

SWO+	спеціальне звання
Of9	генерал-полковник внутрішньої служби
Of8	генерал-лейтенант міліції, генерал-лейтенант внутрішньої служби
Of7	генерал-майор міліції, генерал-майор внутрішньої служби
Of5	полковник міліції, полковник внутрішньої служби
Of4	підполковник міліції, підполковник внутрішньої служби
Of3	майор міліції, майор внутрішньої служби
Of2	капітан міліції, капітан внутрішньої служби
Of1+	старший лейтенант міліції, старший лейтенант внутрішньої служби
Of1	лейтенант міліції, лейтенант внутрішньої служби
Of1–	молодший лейтенант міліції, молодший лейтенант внутрішньої служби
S7	старшина міліції, старшина внутрішньої служби
S6	старший сержант міліції, старший сержант
S5	сержант міліції, сержант внутрішньої служби
S4	молодший сержант міліції, молодший сержант
S1	рядовий міліції, рядовий внутрішньої служби

Додаток Е: Ілюстрації до додатків А и В
Annex E: Illustrations for Annexes A and B

Приклади погонів генералів та сержантів ЗСУ після реформи 2020 року:

Е.1 — генерал; **Е.2** — генерал-полковник*; **Е.3** — головний майстер-сержант на посаді «головний сержант ВСУ»; **Е.4** — головний майстер-сержант.

Приклади погонів адміралів та старшин ВМС ЗСУ після реформи 2020 року:

Е.5 — адмірал; **Е.6** — адмірал*; **Е.7** — головний майстер-старшина на посаді «головний сержант ВСУ»; **Е.8** — головний майстер-старшина.

Приклади знаків розрізнення чиф-петі-офіцерів ВМС США:

Е.9 — MCPON; **Е.10** — FLTCM/FORCM; **Е.11** — CMDCM, який раніше служив на посаді MCPON, **Е.12** — CMDCM, який раніше служив на посаді FLTCM/FORCM; **Е.13** — CMDCM.

Приклади знаків розрізнення чиф-петі-офіцерів Берегової охорони США:

Е.14 — MCPOCG; **Е.15** — Area level Gold Badge CMC; **Е.16** — Gold Badge CMC.

* військовослужбовець, якому звання генерал-полковник/адмірал присвоєно до 01.10.2020